

jim dovolili naselitev in izvrševanje trgovine ali obrti. V sedanji rusko-finski vojni Rusi niso nič kaj poučeni o finskih zadevah.

V zadnjem tednu je objavilo slovensko časopisje, da je osebni promet z našo močno sosedo malodane zaprt. Nemški konzulati v naši državi dajejo v najnovjšem času vizume za potovanje v nemško državo le osebam, ki prinesejo dokaz, da je njihovo potovanje v »interesu nemške države«. Pray tako pa prihajajo tudi iz Nemčije k nam le osebe, ki potujejo v »interesu nemške države«. Kakšni »interesi« so to, pa si lahko predstavljamo. So to ali zastopniki velikih nemških gospodarskih družb, ali pa potniki, ki imajo kakšno tajno poslanstvo. V osebnih in brzih vlakih, ki prihajajo iz Nemčije, so ponavadi le službujoči železničarji, financarji in obmejni policisti, le redkokdaj so v njih še nekateri redki potniki. Baje je ta zapora osebnega prometa v zvezi z velikimi izmenjavami nemških vojnih sil, ki se sedaj vršijo severno od Gradca in zapadno od Celovca.

Iz navedenega poročila je razvidno, da se bližamo resnim časom. Radi tega prosimo podeželsko ljudstvo, naj bo v svojih pogovorih s prijaznimi tuji previdno pri voznjah po železnici, v avtobusih in ako prihajajo pod krinko agentov v kmečke hiše.

Špijon zna zaplesti nič slabega slutečega kmečkega človeka v na videz nedolžen pogovor, iz katerega pa marsikaj zve ali pa sklepa, kar se da prodati za bogato nagrado kaki sosednji državi.

Posnemajmo Fince glede previdnosti napram ljudem, katerih ne poznamo, ki nas napeljujejo v razgovore, kateri se sučejo okrog vojaštva, ali pa so obrambnega in prehranjevalnega značaja.

Vsak pravi Slovenec ljubi svojo zemljo, svojo ožjo domovino in Jugoslavijo, v kateri je svoboden po veri, jeziku in v gospodarstvu. Če smo navdušeni Slovenci in Jugoslovani, skrbimo, da bomo to, kar nam je dal 20 letni svobodni razvoj, ohranili preko sedanjih hudih časov. Največ bomo vsi koristili državi in obmejni slovenski zemlji, ako bomo skrajno previdni v občevanju z vsiljivimi neznanci, ki so le pobeljeni grobovi, v katerih je zakopana špijonska gniloba!

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

G. Anton Špari na zadnji poti. V zadnji številki je poročal »Slov. gospodar«, da je odšla smrt trpljenja v mariborskem sanatoriju g. Antona Šparia, dolgoletnega kaplana v št. Petru pod Svetimi gorami. Iz Mariboru so prepeljali rajnega v rojstni kraj v Jarenino, kjer je počival na mrtvaškem odru v hiši svojega brata Franca v Vajngu. Na zadnji poti so spremljali 10. januarja dobrega Tončka poleg 17 duhovnih sobratov in številnih Jareninčanov šentpeterčani, kateri so odposlali močno zastopstvo slovenskih fantov in deklet Dekliškega krožka ter gasilcev z zastavami. Pogreb je vodil g. Avgust Špari, pokojnikov brat in katehet v Mariboru. V cerkvi je govoril slovo g. Anton Cafuta, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Ob odprti grobnici na jareninskem pokopališču, v kateri počivajo v Jarenini umrli duhovniki, se je poslovil od blagopokojnega g. jareninski dekan in kanonik Jožef Čížek, župnik umrlega g. Ivan Rančigaj in zastopnik šentpeterskega učiteljstva. Žalostinke so odpeli jareninski pevec in s tem zaključili pogreb pri vseh priljubljenega slovenskega duhovnika, kateremu je naklonila usoda zadnje počivališče v rojstni fari.

Prvi mrlič v novem letu pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Prvi mrlič v novem letu je bila v naši fari ugledna 59 letna posestnica Marija Planinšek iz Sp. Pleterj. Bila je vzorna mati in gospodinja. Podlegla je pljučnici. Pokopali so jo oni ponedeljek. Naj počiva v miru! — Žalujemo naše sožalje!

Velik prijatelj »Slov. gospodarja« umrl pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Nemila smrt je na starega leta dan vzela iz naše sredine spoštovanega in nad vse dobrega gospodarja Dagonika Alojzija, ki je dočakal 67 let. »Slov. gospodarja« je kaj rad čital, ki je dolgo vrsto let zahajal in še zahaja v njegovo krščansko hišo. Bog mu bodi plačnik za njegova dobra dela! Dobri ženi in gospodinjji ter sorodnikom naše iskreno sožalje!

Umrli je oče uglednega duhovnika. V 73. letu starosti je pri Sv. Tomažu pri Ormožu umrl oče dravogradskega g. prošta, Matija Munda. Pokojnega se bodo spominjali še pozni rodovi kot vernega, zavedno slovenskega moža, ki je svoje življenje posvetil družini, narodu in cerkvi. Vsem, katere je njegova smrt navdala z žalostjo, naše iskreno sožalje!

Za možem umrla še žena. Jedva smo pokopali Ludovika Zadravec, posestnika iz Huma pri Ormožu, že so zvonovi naznanili, da se je pre-

selila v večnost žena prej imenovanega pokojnika, gospa Marija Zadravec, roj. Masten, v 39. letu starosti. Pokojnica je bila vzor žene na verskem kakor tudi na prosvetnem polju. Ni je oviralo še tako slabo vreme, da bi se ne bila potrudila eno uro daleč k sv. zakramentom. Bog jo je na prvi petek tega leta poklical k sebi, opali smo jo pa na prvo nedeljo pri podružnični cerkvi na Humu ob veliki udeležbi znancev in prijateljev. Naj blaga pokojnica uživa s svojim možem mir in pokoj ter se pri Bogu spomni svojih otročičev, ki so ostali sirote poleg svoje 80 letne babice!

Zgledna smrt Marijinih družbenk. »Dekleta, obhajajte prve petke, da boste kot jaz srečno umrle«, je rekla 31 letna Pauričeva Hanika iz Verjan pri Sv. Trojci v Slovenskih goricah tik pred smrtjo na sveti dan. Radi žalosti za hčerko ji je pa na Novega leta dan sledila v večnost še njena dobra mama, ki zapušča moža in pet otrok. Zglednim Marijinim družbenkam naj sveti večna luč — žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Smrtna kosa na Polensaku. Najstarejši faran je umrl lani 82 letni Turšak Jakob iz Polenec. Podlegel je neozdravljivi vodeniki. Dne 8. decembra smo ga spremlili v obilnem številu v lepem sprevedu na njivo zemskega počitka. Pogrebelci so na sedmini v spomin rajnega Jakoba nabrali 37 din za lavantinsko bogoslovje. — Njemu je sledil nagle smrti, zadet od možganske kapi, komaj 37 letni žgeč Franc, kmet iz Zamenc, ki je zapustil več nepreskrbljenih malih otrok in žalujočo mlado vdovo. — Ob koncu leta je pa podlegel po daljši bolezni želodčnemu raku Erlih Ivana, 63 letna užitkarica iz Brezovec. — Vsem tem in v minulem letu umrlim naj sveti večna luč — preostalim svojcem pa naše sožalje!

Vzoren mož umrl. V 58. letu starosti je umrl 9. januarja v Slov. Bistrici Franc Leskovec, upokojeni železničar ter posestnik. Rajni je bil vzor krščanskega moža. Zadnje pot so mu posodili poleg številnih prijateljev ter znancev štirje duhovniki. Dobremu možu, ki je bil dolgoletni naročnik »Slov. gospodarja«, svetila večna luč!

98 letni starček umrl. Pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini je umrl 98 letni Gregor Hrepevnik, ki je služil v mladih letih pri svetokriškem župniku Janezu Kalinu in je večkrat vozil sveinškega škofa Slomška v Poljčane na vlak, kadar se je mudil na birni v rogaški dekaniji in je bi-

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

MOSTIN

Mostna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 15 din.

v veliki krčmi, kjer se kmetje dogovarjajo za kandidate. Jaz sem ga spet vprašal, od kod prihaja in kje je bil, mi pa ni odgovoril. Kaj pa ste, hudirja, z Matom napravili?«

»Ali sem bil jaz kriv, da je bil pijan in se je kortešev lotil — potem pa so udarili vsi na njega kakor ose! Dobil je, kar je iskal. No, povej mi, ali si Luka videl! Iščem ga po vsi vasi, a ga nikjer ni.«

»Eh, saj ga ni v Jelenju. Ko sem navsezgodaj stopil iz hiše, sem ga opazil, ko je hitel mimo. Bil je zelo zamišljen in je venomer nekaj sam s seboj gondral. Vprašal sem ga, kam hiti, on pa je dejal, da gre v mesto, da gre na sodnijo.«

»Na sodnijo?«

»Da, da! Ker da ima tam polno opravkov.«

Pisar se je zganil. Kaj namerava Luka na sodniji? Vedno je pošiljal pisarja, ker se je sam nekako bal sodnije, ker ni hotel imeti opravka z gospodo v mestu, niti videti ni maral tiste preklete mestne hiše, v kateri je preživel svoje prve nevesele dni. Zdaj, prav zdaj pa je šel k tisti gospodi, proti kateri je pri kandidacijah rovaril. Od kod si je vzal pogum? Nikoli ni delal nič brez Mikice, danes ga je potisnil v stran. V pisarjevi duši se je zbudila slutnja. Morda

se ga hoče berač rešiti? Morda ga je strah? Kaj bi moglo biti? To je pisarja peklo in grizlo. Pa tudi ni bila šala. Saj Luka ga je živil; ko bi se mu berač zdaj izmuznil, ko je imel prejeti denarja za svojo agitacijo, bi bilo gorje.

Pisar se je poslovil od župana in je šel po stranski poti, pri sebi pa si je rekel:

»Oj, to je treba razjasniti! Tudi ti, Mikica, pojdeš danes v mesto.«

Pisar je čakal do poldneva, toda berač se ni vrnil; čakal je popoldne, še ga ni bilo. Vse huje je začel sumiti. Nazadnje se je odločil in je mahnil naravnost v mestno hišo na sodišče.

»No,« je poprašal svojega prijatelja pisarja, »ali je prinesel kateri Jelenjčan denar za Luka?«

»Ni, Mikica.«

»Ti kmetje so pravi lopovi. Daj, amice, pripravi svoje zapisnike, morali jih bomo rubiti.«

»To že, amice,« je odgovoril sodni pisar, »za Luka ne, ampak za gospoda Radiniča bomo.«

»Kakega Radiniča?«

* Prijatelj.

val pri svetokriškem nadžupniku. Stari Hrupevnik je rad pripovedoval o Slomšaku, kojega pridigo ob priliki blagoslovitve temeljnega kamna za

nadžupniško cerkev pri Sv. Križu si je dobro zapomnil. Bog daj rajnemu Slomškemu častilcu večni mir in pokoj!

Dopisi

Prevalje. (Gibanje prebivalstva.) V letu 1939 je bilo poročenih 23 parov. Rojenih je bilo 70, in sicer 34 fantov in 36 deklic. Umrlo je 50 oseb. Od teh je bilo 24 moškega in 26 ženskega spola. Najvišjo starost je dosegel Ivan Suler, p. d. Trob: 86 let. — Niso več na Prevaljah tisti časi, ko je bilo nad 200 rojstev na leto pa tudi do 300 smrti. »Kraj, ki umira, je zapisa! Jurac, a vendar se ne izumiramo. Saj imamo še vedno 20 duš prirastka v minulem letu, čeprav se je mnogo dela zmožnih mladih ljudi izselilo, da si drugje poiščejo dela in kruha.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V preteklem letu je bilo rojenih 68, 35 fantov in 33 deklic. V poročno knjigo je bilo na novo vpisanih 18 parov; od teh je bilo 15 parov poročenih v domači župnijski cerkvi, en par v podružnici sv. Ignacija, po en par pa v Puščavi in v Mariboru. Umrlo je v mesecu juniju 57 oseb, 30 moških in 27 žensk. Samo 46 je pokopanih na domačem pokopališču, na sošednjem pokopališču počiva 11 oseb: osen na Brezmem, ena v Ribnici, ena v Puščavi in eno so odpeljali v Varaždin na Hrvaško. — Želimo vsem novorojencem zdravje in milost božje — novozakonec srečno in zadovoljno življenje — rajnim pa sveta nebesa!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na sedmini zapokojno Marijo Planinšek se žaljujoči počastili njen spomin z zbirko in darovali za novo bogoslovnico v Mariboru 100 din in za dijaško semenišče 100 din. Iskrena hvala!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zima nas stiska, da je jo! Njena žrtev je tudi poročeni delavec Lacko s Strnišča, ki je pri vožnji iz majšperške tovarne na ptujkogorskem klanecu ponoči nesrečno padel s kolesa. Posednica Burjan v Apačah je pa v zledenem hlevu nesrečno stopila na rjav krevelj. — Preko praznikov je bilo iz naše male fare v bolnišnici 23 ljudi!

Prihova. Življenje in smrt sta v naši župniji, ki šteje 1433 duš, takole gospodarila: rojstev smo imeli 24, 15 dečkov in 9 deklic, nezakonski so bili 4 (od teh sta prinesle dve od drugod domov, ena iz Zagreba in ena iz Slov. Bistrice). Poročenih je bilo pet parov. Zanimivo je pri tem, da v preteklem predpustu ni bilo tu nobene poroke, kar

se še ni zgodilo, odkar obstoji župnija, ki je bila ustanovljena leta 1786. Zadržna poroka pa je bila že v adventu, ko se je poročila najmlajša lanska naša nevesta Ajd Hermina, stara 17 let. — Smrt pa je pokosila 15 oseb, 11 moških in 4 ženske. Večinoma so mrli med 60 in 80 leti. Najstarejši je bil 83 letni Ratej Janez iz Barja 11. Tedaj je pri nas življenje premagalo smrt za devet začetnikov življenja ali za 62%. To je še veselo znamenje telesno in duševno zdravih ljudi.

Polenšak pri Ptuj. Naša farna bilanca izkazuje za minulo leto sledeče: rojstev 51, in sicer 30 dečkov in 21 deklic, nezakonskih 8. V večnost je odšlo 32, 19 moških in 13 žensk. Prirastek je torej 19 novih Polenšanov. Poročenih je bilo 14 parov. Nekaj fantov pa si je poiskalo svojih življenjskih družic izven naših mej.

Majšperg. Rudnik na Medvecih zaposluje okrog 20 ljudi. Kopači premoga zaalužijo 25 din, vozači pa 18 din na dan. Vsi, kateri so zaposleni, se pa pritožujejo, da se jim pri izplačilu prekomerno odtrguje, včasih v 14 dneh kar za 200 din in še več. Prav tako so izplačila neredna, dostikrat se zgodi, da morajo delavci zelo dolgo čakati na denar, pa še vsega zaslužka ne dobe. Kopači pa včasih hirajo, ker so rudniške naprave zelo slabe. Vsak kopač že po kratkem času kašlja. Naj bi Delavska zbornica stvar uredila, da ne bodo ljudje po nepotrebnem izgubljali zdravja pri slabih rudniških napravah. Če sedanji lastnik ne more radi gospodarskega stanja stvari urediti, naj rudnik prevzame država ali kdo drugi, saj premoga je dovolj.

Apaaška kotlina. Dne 17. decembra se je zbralo na šoli v Stogovcih lepo število naših otrok in staršev, da prisostvujejo proslavi božičnice, ki je bila zopet uspela slovenska prireditelj v tukajšnjih narodnostno mešanik krajih. Po nagovoru šolskega upravitelja so se vrstile deklamacije in igrici »Božična pošta« ter »Mir ljudem na zemlji« in živa slika »Jaslice«. Med posameznimi točkami je mladinski pevski zbor zapel nekaj naših lepih narodnih pesmi. Obdarovanih je bilo 145 otrok z blagom za obleke in perilo, z gotovo obleko, s čevlji in drugimi lepimi darovi v skupni vrednosti 7100 din. Vsem darovalcem pošiljajo

na tem mestu najlepšo in najpripronejšo zahvalo za njih dobroto, drobna otroška srčeca, naše slovenske mladine na skrajni točki severne meje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Novoletno poročilo g. župnika s prižnice nas je iznenadilo, da se je lansko leto v naši širni župniji poročilo samo 18 parov. Rojstev je bilo 118, a mrtičev 75. Med temi je bilo nekaj jetičnih primerov. Zadržna za jetiko umrta je bila pokojana na novega leta dan, mlada, še življenja željna žena iz Rožičkega vrha. Kakor poročajo zdravilniki, se je ta ženska prika hudobno razpela tudi po Slovenskih goricah. Iz naše župnije se je lansko leto zdravilo več bolnikov v bolnišnicah, par primerov pa v sanatorijih. Zadržnega decembra je odšel iz naše srede iskati še drugič zdravja v sanatorij ruskega Rdečega križa v Vurberg Hrašovec Martin, posestnik iz Grabonaša. Želimo mu skorajšnje vrnitve ter ljubelega zdravja! Treba bo tudi med nami delati z družbenimi močmi, da to morilko zatremo in se je obratimo!

Murska Sobota. V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo čitali, da je dobila občina za ljudsko šolo skoraj poldrug milijon dinarjev posojila. Sedaj se bo, kakor upamo, kmalu začelo z gradnjo poslopja, ki je zares nujno potrebno. — Ista zadeva je z gimnazijo. Sedaj je gimnazija v poslopju, ki je bilo zgrajeno za štirirazredno meščansko šolo. Zdaj je v tem poslopiju okrog 15 oddelkov. Obljubimo smo že stili. — Na praznik sv. Treh kraljev je imela podružnica naše kmetijske družbe v dvorani gostilne Flisar svojo letno skupščino (občni zbor), na kateri je bil soglasno izvoljen stari odbor z g. Kührer Stefanom na čelu. — Pred kratkim je nastopil na tukajšnjem okrožnem sodišču službo v svojstvu namestnika državnega tožila g. dr. Trampuš, ki je doslej služboval v Mariboru. — Pretekli teden se je mudil pri nas na službenem potovanju g. Josip Mozetič, novi finančni ravnatelj ljubljanskega ravnateljstva, ter je ob tej priliki izročil upravitelju tukajšnje davčne uprave g. Germovšku red Jugoslovanske krone V. stopnje, h kateremu mu iskreno častitamo!

Doklečevje. Letos je pri nas pritiskala taka zima, da je deroča reka Mura, ki nam malone vsako leto dela s svojimi poplavamimi sitnosti, popolnoma zamrznila. Na nekaterih krajih je led tako močan, da se lahko preko njega pride na drugo stran. Zadnjikrat je bila Mura zamrznjena pred desetimi leti.

D. Bistrica. Pred kratkim je bil naš rojak Hrvat Stefan na okrožnem sodišču v Murski Soboti obsojen na en mesec strogega zapora, ker je kot

»Pa da! Ali ne veš nič o tem? To je čudno. Saj ti si bil zmeraj Lukova desna roka. Zato smo se davil tudi vsi začudili, da je prišel Luka sam, ker se je mestne hiše zmiral izogibal kakor vrag križa.«

»Pa kaj je hotel?«

»Kaj? Prišel je z gospodom Radiničem pa sta pred gospodom sodnikom napravila pogodbo, da mu odstopa Luka vse terjatve proti Jelenjčanom, ki si jih ti iztožil, gospod Radinič pa mu je pred mojimi očmi naštel denar, same nove bankovce, kakor da so danes prišli iz tiskarne.«

»Čuj, amice, ne zbijaj norcev!« je dejal Mikica z drhtečim glasom.

»Nisem pijan in nimam za kaj norce zbijati. Na, poglej si sodno knjigo! Čitaj si! Tu, glej Lukov križ, da je dobil denar!«

Mikica je prebledel, onemel.

»Ali sta se morda skregala,« je nadaljeval sodni pisar, »da ti o tem nič ne veš?«

»Ni-ni-sva se!« je zajecal Mikica. »Pa kako Radinič, zakaj Radinič?«

»Pojdi se solit! Ali ga ne poznaš?« se je nasmel pisar.

»Poznam. Pa kaj je z njim?«

»Ah, kaj se držiš kakor svetnik, ko pa si včeraj pil pri kortesaciji za novo gospoda, ki naj pride namesto stare na vlado!«

»Jaz — da!« se je zapletel Mikica in ves zardeč.

»Ne boj se mene! Tudi jaz sem — med nama povedano — za nove gospode in delam tako skrivaj zanje, ker vedeti se to ne sme.«

»Ah!« se je začudil Mikica.

»Da, a glavni kortes nove gospode je Radinič, on deli denar za volilne glasove.«

»Ali je res?«

»Pa tudi ti to menda veš, da je Luka kortes. Jaz sem Radiniču tudi rekel, da bi bilo dobro držati se Luka, ker ima vse Jelenjčane v malhi. Zdaj jih ima Radinič v žepu, a kupil je dobre dolgove, ker vsi dolžniki imajo svoje domačije in grunte. No, zdaj menda razumeš.«

»Ra-a-zumem,« je odgovoril Mikica ves iz sebe.

»Pa kaj se tako držiš? Saj zdaj je treba biti dobre volje. Zdaj je treba samo roko stegniti, kortesacija nese, ti pa si kortes. Vem to, vem. Luka je dosti zaslužil, vem jaz to, ker pišem korteske račune.«

JABLIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjeva. Zavitek za 50 litrov 20 din, s poštino 26 din.

RUMOL

esenca za izdelovanje rumna s domačo slivovko. Steklenica za 2 l rumna 8 din. Poština 6 din.

Drogerija KANCO,

Maribor,

Slovenska ulica

Zaloga v Celju:

Trg. Loblner,

Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptuj:

Drog. Skočir,

Slovenski trg 11

Inserirajte!

(Dalje sledi)